

Jerker Idestam-Almquist
Ekolog
Telefon 08-508 27 496
jerker.idestam@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

**MOTION (2009:19) AV MARTIN MICHEL (MP) OCH
ÅSA ROMSON (MP) OM ÅTERUPPRÄTTANDE AV
STOR-STOCKHOLMS KOLONITRÄDGÅRDAR
REMISS FRÅN KOMMUNSTYRELSEN (KS 302-1162/2009) RI**

FÖRSLAG TILL BESLUT

Överlämna och återropa förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

I en motion föreslår Martin Michel (mp) och Åsa Romson (mp) att Stockholms stad ska satsa på att bevara och utveckla koloniträdgårdarna i Stor-Stockholm. Ett förslag i motionen är att arrendeaftalen ska vara minst 25 år även i fortsättningen och inte förkortas till 5 år.

Miljöförvaltningen anser att det finns flera positiva effekter med att bevara och utveckla koloniträdgårdarna, bland annat förbättrad folkhälsa och hög biologisk mångfald, men ser också ett behov av att avloppsfrågorna i koloniområdena får en lösning.

Bakgrund

Martin Michel (mp) och Åsa Romson (mp) föreslår i en motion att Stockholms stad ska satsa på att bevara och utveckla Stor-Stockholms koloniträdgårdar. De vänder sig emot en förkortning av arrendeavtalen från 25 till 5 år, vilket föreslogs i ett tjänsteutlåtande om nya arrendeavtal från stadsledningskontoret. Martin Michel och Åsa Romson anser att en så kort arrendetid som 5 år kommer inverka negativt på viljan att vårda och investera i koloniområdena. I motionen hemställer de fullmäktige besluta att

- uttala att koloniträdgårdarna utgör ett viktigt inslag i Stockholm som gynnar både social samvaro, hälsovård och miljövänlig utveckling av staden,
- stadsdelarna tillsammans med koloniträdgårdsrörelsen bör definiera vilka tjänster som koloniträdgårdarna kan erbjuda och hur staden kan stödja koloniträdgårdarnas verksamhet,
- arrendeavtalen ska även i fortsättningen vara minst 25 år och dessutom utarbeta ett arrendeavtal som gynnar fortsatt och utvecklad koloniverksamhet i Stockholm,
- vid planering av nya bostadsområden också planera för nya koloniträdgårdar, och inte exploatera fungerande koloniträdgårdsmark om inte fullgod ersättning kan ordnas.

Efter att motionen skrevs har förslaget till arrendeavtal ändrats. Kommunstyrelsen behandlade arrendeavtalen på sitt sammanträde 26 augusti 2009. Kommunstyrelsen föreslog då kommunfullmäktige att besluta att arrendetiden fastslås till 25 år men att avgälden omprövas vart femte år. Arrendeavtalen tas upp för beslut på kommunfullmäktigesammanträdet 9 september 2009.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått motionen på remiss från kommunstyrelsen, rotel I. Remisstiden sträcker sig till 1 oktober 2009.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen instämmer i att koloniträdgårdarna har positiva effekter såväl på Stockholms miljö som på stockholmarnas hälsa och välbefinnande och stadens attraktionskraft för besökare.

Koloniträdgårdar används här som ett samlingsbegrepp för både de koloniträdgårdar som har byggrätt för en stuga och de fritidsträdgårdar som är odlingslotter utan byggrätt.

Den biologiska mångfalden är hög i koloniträdgårdar. I vetenskapliga studier vid Sveriges lantbruksuniversitet och Stockholms universitet visade sig koloniträdgårdarna i Stockholm ha en högre biologisk mångfald än stadens parker och kyrkogårdar. Det är viktigt att det finns en långsiktig och övergripande planering av stadens grönområden för att bibehålla den biologiska mångfalden.

Koloniträdgårdar ger många, som saknar möjlighet att bo i villa, en chans till odling. I råd och riktlinjer i Stockholms parkprogram (Handlingsprogrammet 2005-2009 för utveckling av Stockholms parker och natur, reviderad juni 2006) står det att ”frisk och sjukvårdande effekter av grönska, vatten, solljus och uteaktivitet för fysisk och mental hälsa inte ska underskattas”.

Koloniträdgårdar är variationsrika miljöer som har ett rekreativt värde även för allmänheten. De är uppskattade grönområden, som staden inte behöver stå för skötseln av. Nästan alla koloniområden i Stockholm är öppna för allmänheten, men tillgängligheten skulle kunna förbättras i en del områden. I parkprogrammet står det att ”koloni- och fritidsträdgårdsområden ska vara allmänt tillgängliga och bidra till park- och naturmarkens allmänna värden, ha tydliga entréer och genomkorsande allmänna stråk”.

Miljöförvaltningen ser positivt på att man inte bara bevarar, utan även utvecklar koloniområdena i miljövänlig riktning. Det finns flera goda exempel på detta, som kolonirörelsens eget system för miljödiplomering och miljöanpassning av koloniområden. Ansvaret för detta vilar i hög grad på koloniföreningarna och enskilda kolonister.

Dålig hantering av gödsel kan bidra till övergödning och användning av bekämpningsmedel kan ge kemikalieutsläpp till grund- och ytvatten. Avfallshantering, kompostering och eldning är andra områden där det är viktigt att öka miljöanpassningen och följa lagar och regler. Det är vanligt att enskilda kolonister, i strid med arrendeavtalen, dragit in vatten i stugorna. Det är viktigt att föreningarna verkar för att medlemmarna följer arrendeavtalen. Det är också viktigt att staden ger enhetliga signaler om hur områdena får användas.

Miljöförvaltningen skulle gärna se miljömässigt hållbara, robusta, energieffektiva avloppslösningar i koloniföreningarnas gemensamma byggnader med duschar och toaletter. Detta för att minimera transporter och risk för handhavandefel samt för att minska kolonisternas benägenhet att dra in vatten i strid med arrendeavtalen. Åtminstone i de områden där det kommunala nätet ligger i närheten av dessa gemensamma byggnader vore anslutning till kommunalt vatten och avlopp en bra lösning.

Miljöförvaltningen anser att det är viktigt att nya miljöprofilerade och energieffektiva bostäder fortsätter byggas i Stockholm. I mån av utrymme bör koloniområden, i enlighet med parkprogrammet, anläggas i anslutning till dessa bostäder.

Slut

Bilaga

Bilaga 1   Motion av Martin Michel och Åsa Romson, Miljöpartiet.
Återupprättande av Stor-Stockholms koloniträdgårdar